IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 20.3.2019
COM(2019) 145 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

It-18-il Rapport ta' Progress lejn Unjoni ta' Sigurtà effettiva u ġenwina

{SWD(2019) 140 final}

MT MT

I. INTRODUZZJONI

Dan huwa t-tmintax-il rapport dwar il-progress ulterjuri li sar biex tinbena Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina. Huwa jkopri l-iżviluppi taħt żewġ pilastri ewlenin: l-indirizzar tat-terroriżmu u tal-kriminalità organizzata u l-mezzi li jappoġġjawhom; u t-tisħiħ tad-difiżi tagħna u l-bini ta' reżiljenza kontra dan it-theddid.

Qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew f'Mejju 2019, dan ir-rapport jenfasizza l-ħidma importanti mwettqa fuq diversi livelli biex jiġu indirizzati u evitati t-theddid ċibernetiku u d-diżinformazzjoni fil-kuntest elettorali. Bi tweġiba għas-sejħa tal-Kunsill Ewropew għal miżuri għall-protezzjoni tas-sistemi demokratiċi tal-Unjoni u għall-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni fit-tħejjija għall-elezzjonijiet li ġejjin, l-Unjoni għamlet progress konsiderevoli lejn azzjoni aktar ikkoordinata dwar ir-reżiljenza elettorali. Madankollu, minħabba l-pressjoni ta' ħin biex tiġi żgurata t-tħejjija tal-Unjoni qabel il-votanti Ewropej jivvutaw f'Mejju 2019, il-Kummissjoni tappella lill-atturi kollha involuti — l-awtoritajiet tal-gvern, il-partiti politiċi u b'mod partikolari l-pjattaformi online — biex jirduppjaw l-isforzi tagħhom biex iżidu r-reżiljenza elettorali kontra d-diżinformazzjoni. Qabel il-Kunsill Ewropew li jmiss tal-21 u t-22 ta' Marzu 2019 li se jiddiskuti l-progress f'dan il-qasam, il-Kummissjoni tappella wkoll lill-Istati Membri biex isaħħu l-koordinazzjoni tagħhom biex jindirizzaw id-diżinformazzjoni u jiżguraw il-protezzjoni tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew.

L-UE għamlet progress konsiderevoli fil-ħidma lejn Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina, bi ftehim milħuq dwar għadd ta' inizjattivi leġiżlattivi prijoritarji li se jtejbu s-sigurtà għaċ-ċittadini kollha. Matul dawn l-aħħar xhur[1], il-Parlament Ewropew u l-Kunsill laħqu ftehim dwar l-interoperabbiltà tas-sistemi ta' informazzjoni tal-UE għall-ġestjoni tas-sigurtà, tal-fruntieri u tal-migrazzjoni, u dwar regoli ġodda tal-UE biex jingħalaq l-ispazju li fih joperaw it-terroristi u l-kriminali, u b'hekk isir aktar diffiċli għalihom li jaċċessaw il-prekursuri tal-isplussivi, jiffinanzjaw l-attivitajiet tagħhom u jivvjaġġaw mingħajr sejbien. Bi ftehim milħuq fi 15 minn 22 inizjattiva leġiżlattiva ppreżentati mill-Kummissjoni fl-Unjoni tas-Sigurtà (ara l-lista tal-inizjattivi kollha tal-Unjoni tas-Sigurtà fl-*Anness I*), l-UE qed twettaq dak li huwa qasam ta' prijorità konġunt għall-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni.[2]

Madankollu, hemm bżonn ta' aktar sforzi. B'mod partikolari, fi ħdan il-mandat leġiżlattiv attwali, jeħtieġ li l-koleġiżlaturi jindirizzaw it-theddida urġenti ppreżentata mill-kontenut terroristiku online, billi jilħqu ftehim dwar il-proposta tal-Kummissjoni. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ukoll jeħtieġ li jilħqu qbil dwar il-proposta tal-Kummissjoni għal Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta msaħħa biex tissaħħaħ is-sigurtà permezz ta' protezzjoni msaħħa tal-fruntieri esterni tal-Unjoni.

L-avvenimenti traġiċi fi Christchurch, New Zealand fil-15 ta' Marzu 2019 juru li t-theddida tat-terroriżmu għadha periklu ċar u preżenti, sew jekk xprunat mill-estremiżmu tal-lemin estrem, sew jekk minn ideoloġiji estremisti oħrajn. Id-diffikultajiet li jiltaqgħu magħhom biex jippruvaw ineħħu l-kontenut imxandar dirett fuq l-internet mill-pjattaformi tal-Internet u ma

---

1 Dan jibni fuq il-progress preċedenti li sar fil-ħidma lejn Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina. Għal ħarsa ġenerali sħiħa, ara r-rapporti ta' progress preċedenti tal-Unjoni tas-Sigurtà: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents_en.

2 Ara d-Dikjarazzjoni Konġunta dwar il-prijoritajiet leġiżlattivi tal-UE għall-2018-19: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-eu-legislative-priorities-2018-19_en.pdf.

jħallux li jerġa' jitfaċċa mill-ġdid jenfasizza l-importanza vitali tal-proposta tal-Kummissjoni dwar il-kontenut terroristiku online. Huwa kruċjali li r-regoli proposti għat-tneħħija tal-kontenut terroristiku online jiġu miftiehma mill-koleġiżlaturi bħala kwistjoni ta' urġenza. Huwa importanti wkoll għall-ġlieda kontra t-terroriżmu fil-forom kollha tiegħu li l-Istati Membri kollha jimplimentaw bis-sħiħ il-leġiżlazzjoni li l-UE adottat b'mod partikolari b'reazzjoni għall-attakki terroristiċi fl-Ewropa biex jingħalaq l-ispazju li fih joperaw it-terroristi, b'mod partikolari d-Direttivi dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu u dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess tal-armi tan-nar. Fil-kuntest tal-ġlieda kontra l-estremiżmu, il-Kummissjoni qed taħdem ukoll b'mod attiv, u ħadet miżuri rilevanti, kontra d-diskors ta' mibegħda illegali online, il-mibegħda kontra l-Musulmani u l-Antisemitiżmu.

Dan ir-rapport jippreżenta wkoll il-progress li sar fl-implimentazzjoni ta' fajls oħra ta' prijorità dwar is-sigurtà, b'mod partikolari dwar miżuri li jappoġġjaw il-protezzjoni ta' spazji pubbliċi. L-implimentazzjoni sħiħa u korretta tal-miżuri miftiehma hija ta' prijorità assoluta sabiex jiġu żgurati l-benefiċċji sħaħ ta' Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina. Il-Kummissjoni qiegħda attivament tappoġġja lill-Istati Membri, anke permezz ta' finanzjament u bl-iffaċilitar tal-iskambju tal-aħjar prattiki. Fejn meħtieġ, il-Kummissjoni se tagħmel użu sħiħ mis-setgħat tagħha skont it-Trattati għall-eżekuzzjoni tal-liġi tal-UE, inkluż l-azzjoni għal ksur fejn xieraq.

Il-kommemorazzjoni tal-15-il Jum Ewropew ta' Tifkira għall-Vittmi tat-Terroriżmu fil-11 ta' Marzu 2019, ħmistax-il sena wara li bdew l-attakki fatali ta' Madrid fil-11 ta' Marzu 2004 u tliet snin wara l-attakki fatali fi Brussell u Zaventem tat-22 ta' Marzu 2016, huwa l-isfond ta' dan ir-rapport. L-għoti ta' appoġġ lill-vittmi ta' attakki terroristiċi huwa parti importanti tal-ħidma lejn Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina. Sabiex tkompli żżid dan l-appoġġ, fil-31 ta' Jannar 2019 il-Kummissjoni adottat Deċiżjoni dwar il-finanzjament tal-proġett pilota "Twaqqif ta' Ċentru ta' Kompetenza tal-UE għall-Vittmi tat-Terroriżmu".[3] Iċ-Ċentru ta' Kompetenza tal-UE se jaġixxi bħala ċentru ta' għarfien espert u pjattaforma għall-prattikanti li jittrattaw il-vittmi tat-terroriżmu.

Il-Kummissjoni tilqa' l-kontribut tar-Rapport tal-Parlament Ewropew dwar is-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-Kumitat Speċjali dwar it-Terroriżmu[4] bħala kontribut siewi għall-ħidma konġunta lejn Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina.

II. TWETTIQ TAL-PRIJORITAJIET LEĠIŻLATTIVI

1. *Sistemi ta' informazzjoni aktar b'saħħithom u aktar intelliġenti għall-ġestjoni tas-sigurtà, tal-fruntieri u tal-migrazzjoni*

L-iskambju ta' informazzjoni huwa aspett ċentrali tal-appoġġ li l-UE tipprovdi lill-awtoritajiet nazzjonali fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità serja. F'dak ir-rigward, l-interoperabbiltà ta' sistemi ta' informazzjoni madwar l-UE hija bidla radikali fil-mod kif tiġi pprovduta d-*data* lill-awtoritajiet nazzjonali, filwaqt li jiġi żgurat li d-*data* tkun preċiża u kompluta. Il-koleġiżlaturi laħqu ftehim politiku dwar il-proposti leġiżlattivi prijoritarji relatati biex tinkiseb l-**interoperabbiltà tas-sistemi ta' informazzjoni tal-UE** għall-ġestjoni tas-

[3] C (2019)636 (31.1.2019).

[4] Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2018 dwar is-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet tal-Kumitat Speċjali dwar it-Terroriżmu (2018/2044(INI)).

sigurtà, tal-fruntieri u tal-migrazzjoni.[5] Il-miżuri proposti se jippermettu li s-sistemi ta' informazzjoni tal-UE jaħdmu flimkien b'mod aktar intelliġenti u mmirat filwaqt li jirrispettaw bis-sħiħ id-drittijiet fundamentali. Biex isir l-aħjar użu mid-*data* eżistenti, l-interoperabbiltà se tagħlaq il-lakuni fl-informazzjoni u l-punti mhux viżibbli billi tgħin biex jiġu identifikati identitajiet multipli u tiġi miġġielda l-frodi tal-identità. Ladarba l-koleġiżlaturi jadottaw formalment ir-regoli l-ġodda, il-Kummissjoni tkun lesta tappoġġa lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni tagħhom. Hemm ħtieġa għal kooperazzjoni mill-qrib mal-aġenziji tal-UE u l-Istati Membri kollha u l-pajjiżi assoċjati ma' Schengen biex jintlaħaq l-għan ambizzjuż li tinkiseb l-interoperabbiltà sħiħa tas-sistemi ta' informazzjoni tal-UE għall-ġestjoni tas-sigurtà, tal-fruntieri u tal-migrazzjoni sal-2020. Bi tħejjija għal dan, saret l-ewwel sessjoni ta' ħidma mal-esperti tal-Istati Membri fil-5 ta' Marzu 2019 biex jitnieda proċess ta' koordinazzjoni effettiva.

F'dan l-istadju, l-arkitettura futura ta' sistemi ta' informazzjoni interoperabbli tal-UE se tinkludi s-**Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen**[6] imsaħħa, is-**Sistema ta' Informazzjoni dwar il-Viża**[7] eżistenti, l-estensjoni maqbula reċentement tas-**Sistema Ewropea ta' Informazzjoni ta' Rekords Kriminali**[8] għal ċittadini ta' pajjiżi terzi, u s-**Sistema ta' Dħul/Ħruġ tal-UE**[9] li għadha kif ġiet stabbilita u s-**Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar (ETIAS)**[10].

Bħala parti mill-implimentazzjoni teknika tas-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar, il-Kummissjoni ressqet proposta fis-7 ta' Jannar 2019 li tistabbilixxi emendi tekniċi għar-Regolament relatat.[11] Il-bidliet proposti jikkonċernaw l-atti legali ta' dawk is-sistemi ta' informazzjoni tal-UE li s-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar se tistudja bħala parti mill-valutazzjoni tar-riskji ta' sigurtà jew ta' migrazzjoni irregolari ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li huma eżentati mill-obbligu ta' viża qabel ma jivvjaġġaw lejn iż-Żona Schengen. L-emendi proposti huma meħtieġa biex tiġi stabbilita s-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar. Il-Kummissjoni tappella lill-koleġiżlaturi biex imexxu 'l quddiem il-ħidma tagħhom fuq l-emendi tekniċi sabiex jintlaħaq ftehim kemm jista' jkun malajr, u b'hekk tiġi permessa l-implimentazzjoni rapida u f'waqtha tas-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar biex din issir operattiva fil-bidu tal-2021.

F'Mejju 2018, il-Kummissjoni ppreżentat proposta biex **issaħħaħ is-Sistema ta' Informazzjoni dwar il-Viża eżistenti**[12] biex tipprovdi għal verifiki aktar dettaljati fuq l-applikanti tal-viża u biex tagħlaq il-lakuni fl-informazzjoni permezz ta' skambju aħjar ta'

5 COM(2017) 793 final (12.12.2017), COM(2017) 794 final (12.12.2017), COM(2018) 478 final (13.6.2018), COM(2018) 480 final (13.6.2018). Il-Ftehim politiku li ntlaħaq fil-5 ta' Frar 2019 ġie approvat mill-Kumitat tal-Kunsill tar-Rappreżentanti Permanenti fit-13 ta' Frar 2019 u mill-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern tal-Parlament Ewropew fid-19 ta' Frar 2019.

6 Ir-Regolament (UE) 2018/1860 (28.11.2018), ir-Regolament (UE) 2018/1861 (28.11.2018), ir-Regolament (UE) 2018/1862 (28.11.2018).

7 Ir-Regolament (KE) Nru 767/2008 (9.7.2008).

8 Il-koleġiżlaturi laħqu ftehim politiku dwar din il-proposta ta' prijorità fil-11 ta' Diċembru 2018 (COM(2017) 344 final (29.6.2017)). Il-Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti tal-Kunsill approva l-ftehim fid-19 ta' Diċembru 2018. Il-Plenarja tal-Parlament Ewropew ikkonfermat il-ftehim fil-11 ta' Marzu 2019.

9 Ir-Regolament (UE) 2017/2226 (30.11.2017).

10 Ir-Regolament (UE) 2018/1240 (12.9.2018) u r-Regolament (UE) 2018/1241 (12.9.2018).

11 COM(2019) 4 final (7.1.2019).

12 COM(2018) 302 final (16.5.2018).

informazzjoni bejn l-Istati Membri. Il-Kunsill adotta l-mandat ta' negozjar tiegħu fid-19 ta' Diċembru 2018, u fit-13 ta' Marzu 2019, il-Plenarja tal-Parlament Ewropew ivvotat ir-rapport tagħha dwar il-proposta u b'hekk ikkonkludiet l-ewwel qari tagħha. Il-Kummissjoni tappella għal bidu rapidu tan-negozjati bejn il-koleġiżlaturi taħt il-Parlament Ewropew li jmiss.

F'Mejju 2016 il-Kummissjoni pproponiet li ssaħħaħ l-ambitu tal-**Eurodac**[13] billi tinkludi mhux biss l-identifikazzjoni ta' applikanti għall-ażil iżda wkoll dik ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi residenti illegalment u dawk li jidħlu fl-UE b'mod irregolari. F'konformità mal-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Diċembru 2018[14] u l-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Marzu 2019 dwar il-progress fl-implimentazzjoni tal-Aġenda Ewropea dwar il-Migrazzjoni[15], il-Kummissjoni tappella lill-koleġiżlaturi biex jipproċedu għall-adozzjoni tal-proposta mingħajr dewmien. L-adozzjoni ta' din il-proposta leġiżlattiva se tippermetti lill-Eurodac issir parti mill-arkitettura futura ta' sistemi ta' informazzjoni interoperabbli tal-UE, biex b'hekk tiġi integrata d-*data* kruċjali ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi residenti illegalment u dawk li jkunu daħlu fl-UE b'mod irregolari.

Sabiex jissaħħu s-sistemi ta' informazzjoni tal-UE għall-ġestjoni tas-sigurtà, tal-fruntieri u tal-migrazzjoni, il-Kummissjoni tappella lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex:

- jadottaw il-proposta leġiżlattiva dwar il-**Eurodac** li dwarha dalwaqt jintlaħaq ftehim, qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew. (*Prijoritajiet tad-Dikjarazzjoni Konġunta*)
- li tavvanza l-ħidma bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim rapidu dwar l-emendi tekniċi proposti li huma meħtieġa biex tiġi stabbilita s-**Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar**.

2. *Tisħiħ tas-sigurtà permezz ta' ġestjoni mtejba fil-fruntieri esterni*

Il-protezzjoni b'saħħitha tal-fruntieri esterni hija prekundizzjoni għas-sigurtà fl-ispazju ta' moviment liberu mingħajr kontrolli fil-fruntieri interni. Dan hu kompitu għall-Istati Membri, li jridu jiżguraw il-ġestjoni tal-fruntieri esterni tagħhom, kemm fl-interessi tagħhom, kif ukoll fl-interess komuni ta' kulħadd, bl-għajnuna tal-**Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta**. B'reazzjoni għall-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Ġunju 2018[16], f'Settembru 2018 il-Kummissjoni pproponiet li ttejjeb il-kapaċitajiet tal-Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta.[17] Dan jippermetti lill-Aġenzija tilħaq livell operattiv ġdid b'korp permanenti ta' 10 000 gwardja tal-fruntiera li jeżerċitaw setgħat eżekuttivi u mgħammra bit-tagħmir tagħha stess, b'rispett sħiħ kemm tad-drittijiet fundamentali kif ukoll tas-sovranità tal-Istati Membri.

Ix-xogħol leġiżlattiv fuq il-proposta qed javvanza sew u n-negozjati bejn il-koleġiżlaturi daħlu fil-fażi kruċjali. Il-Parlament Ewropew adotta l-mandat ta' negozjar tiegħu fil-11 ta' Frar 2019, filwaqt li l-Kunsill irċieva l-mandat tiegħu fl-20 ta' Frar 2019. Saru żewġ laqgħat tat-trilogu fis-27 ta' Frar u fit-12 ta' Marzu 2019. Il-Kummissjoni tilqa' u tappoġġa l-progress li sar fuq dan il-fajl ta' prijorità, li juri li l-istituzzjonijiet kollha huma impenjati li jadottaw din il-proposta qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew tal-2019.

[13] COM(2016) 272 final (4.5.2016).
[14] https://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2018/12/14/european-council-conclusions-13-14-december-2018/.
[15] COM(2019) 126 final (6.3.2019).
[16] http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9-2018-INIT/mt/pdf.
[17] COM(2018) 631 final (12.9.2018).

Biex tissaħħaħ is-sigurtà permezz ta' ġestjoni mtejba fil-fruntieri esterni, il-Kummissjoni tistieden lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex:
• jadottaw il-proposta leġiżlattiva biex tissaħħaħ il-**Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta** matul il-mandat attwali tal-Parlament Ewropew. (*Inizjattiva tal-Istat tal-Unjoni tal-2018*)

3. Prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni

L-indirizzar tal-kontenut terroristiku online għadu sfida ewlenija fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni. Dan il-kontenut kellu rwol f'ħafna mill-attakki fit-territorju Ewropew fl-aħħar sentejn, kemm permezz ta' inċitament biex jitwettaq attakk, kif ukoll permezz ta' struzzjonijiet dwar kif jitwettaq jew il-glorifikazzjoni tar-riżultati fatali. Sabiex jiġi indirizzat il-periklu ċar u preżenti li jinħoloq minn dan il-kontenut, id-diskors tal-2018 tal-President Juncker dwar l-Istat tal-Unjoni kien akkumpanjat minn proposta[18] għal Regolament dwar il-**kontenut terroristiku online**, li jistabbilixxi qafas legali biex jiġi evitat l-użu ħażin ta' fornituri ta' servizzi ta' hosting għad-disseminazzjoni ta' kontenut terroristiku online. Filwaqt li tiggarantixxi bis-sħiħ il-libertà tal-espressjoni u drittijiet fundamentali oħra, huwa importanti ħafna li r-regoli futuri jipprevedu miżuri effettivi biex jitneħħa l-kontenut terroristiku online malajr kemm jista' jkun, peress li l-ħsara potenzjali kkawżata minn tali kontenut tiżdied ma' kull siegħa li jibqa' online.

Filwaqt li l-Kunsill adotta l-mandat ta' negozjar tiegħu f'Diċembru 2018, ix-xogħol fil-Parlament Ewropew għadu għaddej u huwa ttamat li jippermetti lill-Parlament jadotta l-mandat ta' negozjar tiegħu matul Marzu 2019.[19] Il-Kummissjoni tistieden liż-żewġ koleġiżlaturi biex jilħqu ftehim dwar il-leġiżlazzjoni proposta matul il-mandat attwali tal-Parlament Ewropew, minħabba l-importanza vitali ta' qafas regolatorju tal-UE għat-tneħħija tal-kontenut terroristiku online b'regoli u salvagwardji ċari.

B'mod parallel, il-Kummissjoni tkompli tipprovdi appoġġ lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex **jipprevjenu r-radikalizzazzjoni**. Mekkaniżmu ta' Kooperazzjoni tal-UE ddedikat, li jgħaqqad flimkien ir-rappreżentanti nazzjonali, jgħin biex jiġi żgurat li l-appoġġ fil-livell tal-UE jwieġeb għall-ħtiġijiet tal-Istati Membri.[20] Eżempji reċenti jinkludu konferenza dwar "Il-bliet tal-UE kontra r-radikalizzazzjoni" organizzata b'mod konġunt mal-Kumitat tar-Reġjuni fis-26 ta' Frar 2019. Fit-13 ta' Marzu 2019, il-Kummissjoni organizzat laqgħa tal-esperti ma' dawk li jfasslu l-politika nazzjonali biex jiġu identifikati passi prattiċi biex jingħata appoġġ ulterjuri lis-servizzi tal-ħabs u tal-probazzjoni. Ir-riżultat ta' din il-ħidma se jsir parti minn manwal li n-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni qed iħejji dwar ir-riabilitazzjoni u r-riintegrazzjoni ta' trasgressuri terroristiċi, ir-ritorn ta' ġellieda terroristi barranin u dawk radikalizzati fil-ħabs (ara wkoll it-taqsima IV.4 dwar esterni).

[18] COM(2018) 640 final (12.9.2018).

[19] Il-Kumitat għas-Suq Intern u l-Ħarsien tal-Konsumatur tal-Parlament Ewropew ivvota dwar l-opinjoni tiegħu fl-4 ta' Marzu 2019. Il-Kumitat għall-Kultura u l-Edukazzjoni tal-Parlament Ewropew ivvota dwar ir-rapport tiegħu fil-11 ta' Marzu 2019. Il-Kumitat tal-Parlament Ewropew għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern mistenni li jadotta r-rapport tiegħu fil-21 ta' Marzu 2019.

[20] Il-ħtiġijiet tal-Istati Membri fil-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni ġew identifikati, għall-ewwel darba, fl-hekk imsejħa orjentazzjonijiet strateġiċi tal-UE għall-prevenzjoni tal-azzjonijiet għall-2019. L-orjentazzjonijiet strateġiċi huma aċċessibbli taħt: Http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3626&news=1&mod_groups=1&month=08&year=2018.

Sabiex tiġi evitata r-radikalizzazzjoni, il-Kummissjoni tappella lill-Parlament Ewropew biex:
• jadotta bħala prijorità l-mandat ta' negozjar tiegħu dwar il-proposta leġiżlattiva għall-prevenzjoni tat-tixrid ta' **kontenut terroristiku online**, sabiex il-koleġiżlaturi jilħqu ftehim dwar il-leġiżlazzjoni matul il-mandat attwali tal-Parlament Ewropew. (*Inizjattiva tal-Istat tal-Unjoni tal-2018*)

4. *Tisħiħ taċ-ċibersigurtà*

It-theddid ċibernetiku klassiku għas-sistemi u d-*data* għadu qed jiżdied, b'żieda fl-attività minn atturi malizzjużi fuq firxa wiesgħa ta' miri u vittmi fl-2018. Il-ġlieda kontra ċ-ċiberkriminalità u t-tisħiħ taċ-ċibersigurtà għalhekk tibqa' prijorità għall-azzjoni tal-UE. L-UE għamlet progress tanġibbli fit-titjib taċ-ċibersigurtà tagħha, filwaqt li implimentat l-azzjonijiet stabbiliti fil-Komunikazzjoni Konġunta[21] ta' Settembru 2017 dwar "Reżiljenza, Deterrenza u Difiża: Nibnu sigurtà ċibernetika b'saħħitha għall-UE".

Fit-12 ta' Marzu 2019, il-Plenarja tal-Parlament Ewropew ikkonfermat il-ftehim politiku li ntlaħaq mill-koleġiżlaturi dwar l-**Att dwar iċ-Ċibersigurtà**. Bid-dħul fis-seħħ mistenni f'Mejju 2019, l-Att se jżid il-kapaċitajiet ta' ċibersigurtà kif ukoll it-tħejjija tal-Istati Membri u tan-negozji. L-Att dwar iċ-Ċibersigurtà se jistabbilixxi wkoll qafas tal-UE għaċ-ċertifikazzjoni taċ-ċibersigurtà għall-prodotti tat-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, sistemi u servizzi. Dan se jtejjeb ukoll il-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet, l-aġenziji u l-korpi tal-UE, b'mod partikolari l-Aġenzija tal-UE għaċ-Ċibersigurtà li għandha isem ġdid.

Madankollu, jeħtieġ aktar progress dwar il-proposta tal-Kummissjoni ta' Settembru 2018 dwar iċ-**Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam taċ-Ċibersigurtà u n-Netwerk ta' Ċentri Nazzjonali ta' Koordinazzjoni**.[22] Il-proposta għandha l-għan li tappoġġa l-kapaċitajiet teknoloġiċi u industrijali taċ-ċibersigurtà u li żżid il-kompetittività tal-industrija taċ-ċibersigurtà tal-Unjoni. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw il-mandati ta' negozjar tagħhom fit-13 ta' Marzu 2019. L-ewwel laqgħa ta' trilogu saret ukoll fit-13 ta' Marzu 2019. Il-Kummissjoni tappella lill-koleġiżlaturi biex jilħqu ftehim malajr dwar il-leġiżlazzjoni proposta.

L-UE għamlet progress sinifikanti lejn l-operazzjonalizzazzjoni ulterjuri tar-**Rispons Diplomatiku Konġunt tal-UE għal Attivitajiet Ċibernetiċi Malizzjużi** (is-"sett ta' għodod dwar iċ-ċiberdiplomazija"), biex twieġeb għas-sejħa tal-Kunsill Ewropew[23] biex titmexxa 'l quddiem il-ħidma fuq il-kapaċità ta' rispons u biex jiġu skoraġġuti attakki ċibernetiċi permezz ta' miżuri restrittivi tal-UE. Fit-8 ta' Marzu 2019, ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà u l-Kummissjoni ppreżentaw proposta konġunta għal Regolament tal-Kunsill dwar miżuri restrittivi kontra attakki ċibernetiċi li jheddu l-Unjoni jew l-Istati Membri tagħha. Il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli jappellaw għall-adozzjoni rapida ta' din il-proposta biex tissaħħaħ ir-reżiljenza tal-Unjoni kontra l-attakki ċibernetiċi.

[21] JOIN(2017) 450 final (13.9.2017).
[22] COM(2018) 630 final (12.9.2018).
[23] Ara l-Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew ta' Ġunju 2018 u Ottubru 2018.

Sabiex tissaħħaħ iċ-ċibersigurtà, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli jappellaw lill-Kunsill biex:
• jadotta r-Regolament tal-Kunsill dwar **miżuri restrittivi kontra l-attakki ċibernetiċi** li jheddu l-Unjoni jew l-Istati Membri tagħha.

5. Għeluq tal-ispazji li fihom joperaw it-terroristi

L-UE ħadet azzjoni ulterjuri biex it-terroristi u l-kriminali jiġu mċaħħda l-mezzi biex jaġixxu, biex b'hekk isir aktar diffiċli għalihom li jkollhom aċċess għall-prekursuri tal-isplussivi, biex jiffinanzjaw l-attivitajiet tagħhom u biex jivvjaġġaw mingħajr ma jinqabdu.

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill laħqu ftehim politiku fl-14 ta' Frar 2019 dwar ir-Regolament propost dwar ir-**restrizzjonijiet fuq it-tqegħid fis-suq u l-użu ta' prekursuri tal-isplussivi**.[24]Ladarba jkun applikabbli, ir-Regolament se jagħmel titjib sinifikanti fil-qafas leġiżlattiv attwali, u jirrestrinġi l-aċċess għal prekursuri tal-isplussivi perikolużi li jistgħu jintużaw ħażin biex jinbnew bombi magħmulin id-dar. Se jagħlaq il-lakuni fis-sigurtà bħall-projbizzjoni ta' sustanzi kimiċi addizzjonali, kontrolli obbligatorji tar-rekords kriminali ta' dawk li japplikaw għal liċenzja għax-xiri ta' sustanzi ristretti, u jiċċara li r-regoli applikabbli għall-operaturi ekonomiċi japplikaw ukoll għall-kumpaniji li joperaw online.

Barra minn hekk, bħala parti mill-isforzi fil-ġlieda kontra l-finanzjament tat-terroriżmu, il-koleġiżlaturi laħqu ftehim dwar id-Direttiva proposta biex **jiġi ffaċilitat l-użu ta' informazzjoni finanzjarja u informazzjoni oħra** għall-prevenzjoni, l-iskoperta, l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' reati kriminali serji.[25] Ladarba tiġi adottata u implimentata formalment, id-Direttiva se tipprovdi lill-awtoritajiet maħtura tal-infurzar tal-liġi u lill-Uffiċċji għall-Irkupru tal-Assi b'aċċess dirett għal informazzjoni dwar il-kontijiet bankarji miżmuma fir-reġistri ċentralizzati tal-kontijiet bankarji nazzjonali. Id-Direttiva se ssaħħaħ ukoll il-kooperazzjoni bejn l-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja u l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u se tiffaċilita l-aċċess tal-Europol għal informazzjoni finanzjarja.

Filwaqt li tibni fuq dan, il-Kummissjoni se tkompli tirrifletti fuq il-kooperazzjoni bejn l-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja ta' Stati Membri differenti, inkluż fir-rapport li jmiss dwar il-kooperazzjoni bejn l-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja kif previst mill-ħames Direttiva Kontra l-Ħasil tal-Flus.[26] Barra minn hekk, kif meħtieġ ukoll mill-ħames Direttiva Kontra l-Ħasil tal-Flus, il-Kummissjoni qed tivvaluta aspetti relatati mal-interkonnessjoni potenzjali tar-reġistri ċentralizzati tal-kontijiet bankarji nazzjonali u tas-sistemi għall-irkupru tad-*data* fl-UE. Il-Kummissjoni qed tanalizza wkoll miżuri ta' konfiska li ma jkunux ibbażati fuq kundanna fl-Unjoni. Fl-aħħar nett, u wkoll bi tweġiba għal sejħa mill-Parlament

[24] COM(2018) 209 final (17.4.2018).

[25] Il-koleġiżlaturi laħqu ftehim politiku dwar il-proposta tal-Kummissjoni fit-12 ta' Frar 2019 (COM(2018) 213 final (17.4.2018)). Dan ġie approvat mill-Kumitat tal-Kunsill tar-Rappreżentanti Permanenti fl-20 ta' Frar 2019 u mill-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern tal-Parlament Ewropew fis-26 ta' Frar 2019.

[26] L-Artikolu 65(2) tad-Direttiva (UE) 2018/843 (19.6.2018) jistabbilixxi li sal-1 ta' Ġunju 2019, il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-qafas għall-kooperazzjoni tal-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja ma' pajjiżi terzi u ostakli u opportunitajiet biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni bejn l-Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja fl-Unjoni inkluża l-possibbiltà li jiġi stabbilit mekkaniżmu ta' koordinazzjoni u appoġġ.

Ewropew,[27] il-Kummissjoni se tkompli tivvaluta l-ħtieġa, il-fattibbiltà teknika u l-proporzjonalità ta' miżuri addizzjonali biex jiġi segwit il-finanzjament tat-terroriżmu fl-UE.

Bħala parti mill-ħidma biex titrażżan il-frodi tad-dokumenti, fid-19 ta' Frar 2019 il-koleġiżlaturi laħqu ftehim proviżorju dwar ir-Regolament propost biex tissaħħaħ **is-sigurtà tal-karti tal-identità taċ-ċittadini tal-Unjoni u d-dokumenti ta' residenza**[28] sabiex ma jkunux jistgħu jintużaw b'mod frodulenti mill-kriminali u t-terroristi. Il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern tal-Parlament Ewropew ikkonferma l-ftehim fil-11 ta' Marzu 2019. Ladarba jiġi adottat, ir-Regolament jintroduċi karatteristiċi minimi ta' sigurtà għall-karti tal-identità, inklużi identifikaturi bijometriċi (immaġni tal-wiċċ u żewġ marki tas-swaba') fuq ċippa mingħajr kuntatt. Dan se jtejjeb b'mod sinifikanti s-sigurtà tal-karti tal-identità nazzjonali u d-dokumenti ta' residenza, filwaqt li jagħmilha aktar diffiċli għat-terroristi u kriminali oħra biex jużaw ħażin jew jiffalsifikaw dokumenti bħal dawn biex jidħlu jew jiċċaqilqu fl-UE. Dokumenti tal-identità aktar sikuri se jikkontribwixxu għat-tisħiħ tal-ġestjoni tal-fruntieri esterni tal-UE. Fl-istess ħin, dokumenti aktar sikuri u affidabbli jagħmluha aktar faċli għaċ-ċittadini tal-UE biex jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom ta' moviment liberu.

Madankollu, huwa meħtieġ li jkun hemm aktar progress fuq il-proposti tal-Kummissjoni ta' April 2018 dwar l-**aċċess għal evidenza elettronika**, peress li aktar minn nofs l-investigazzjonijiet kriminali kollha llum jinvolvu talba transkonfinali għall-aċċess ta' evidenza elettronika.[29] Il-Kunsill adotta l-mandat ta' negozjar tiegħu dwar proposti għal Regolament[30] biex jittejjeb l-aċċess transfruntier għal evidenza elettronika f'investigazzjonijiet kriminali u għal Direttiva[31] li tistabbilixxi regoli armonizzati dwar il-ħatra ta' rappreżentanti legali għall-finijiet tal-ġbir tal-evidenza fi proċedimenti kriminali. Madankollu, fil-Parlament Ewropew, kien hemm biss progress limitat ħafna dwar il-proposti sa mill-adozzjoni tagħhom mill-Kummissjoni f'April 2018. Minħabba l-importanza kruċjali tal-aċċess effiċjenti għal evidenza elettronika għall-prosekuzzjoni ta' reati transfruntiera bħalma huma t-terroriżmu jew iċ-ċiberkriminalità, il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-Parlament Ewropew biex jimxi 'l quddiem fuq din il-proposta.

B'mod parallel, il-Kummissjoni qed taħdem fuq l-**inizjattivi internazzjonali tagħha dwar l-aċċess għall-evidenza elettronika** fil-kuntest tan-negozjati li għaddejjin dwar it-Tieni Protokoll Addizzjonali għall-Konvenzjoni ta' Budapest tal-Kunsill tal-Ewropa dwar iċ-Ċiberkriminalità u mal-Istati Uniti. Għalhekk, il-Kummissjoni adottat rakkomandazzjonijiet[32] għal mandati ta' negozjati għal dawn iż-żewġ inizjattivi internazzjonali fil-5 ta' Frar 2019. Il-Kunsill bħalissa qed jiddiskuti l-abbozz ta' mandati, inkluż fil-laqgħa tal-Kunsill Ġustizzja u

---

27 Fir-rapport finali tiegħu adottat f'Diċembru 2018, il-Kumitat Speċjali tal-Parlament Ewropew dwar it-Terroriżmu talab għat-twaqqif ta' Sistema tal-Unjoni Ewropea ta' Traċċar ta' Finanzjament tat-Terroriżmu mmirata lejn tranżazzjonijiet minn individwi b'rabtiet mat-terroriżmu u l-finanzjament tagħhom fiż-Żona Unika ta' Pagamenti bl-Euro.

28 COM(2018) 212 final (17.4.2018).

29 Hija meħtieġa evidenza elettronika f'madwar 85 % tal-investigazzjonijiet kriminali, u f'żewġ terzi ta' dawn l-investigazzjonijiet hemm bżonn li tintalab evidenza minn fornituri ta' servizzi online bbażati f'ġurisdizzjoni oħra. Ara l-Valutazzjoni tal-Impatt li takkumpanja l-proposta leġiżlattiva (SWD(2018) 118 final (17.4.2018)).

30 COM(2018) 225 final (17.4.2018). Il-Kunsill adotta l-mandat ta' negozjar tiegħu dwar ir-Regolament propost fil-Kunsill Ġustizzja u Affarijiet Interni fis-7 ta' Diċembru 2018.

31 COM(2018) 226 final (17.4.2018). Il-Kunsill adotta l-mandat ta' negozjar tiegħu dwar id-Direttiva proposta fil-Kunsill Ġustizzja u Affarijiet Interni fit-8 ta' Marzu 2019.

32 COM(2019) 70 final (5.2.2019) u COM (2019) 71 final (5.2.2019).

Affarijiet Interni tas-7-8 ta' Marzu 2019. Il-Kummissjoni tistieden lill-Kunsill biex jadotta d-Deċiżjoni li tawtorizza l-parteċipazzjoni fin-negozjati dwar it-Tieni Protokoll Addizzjonali għall-Konvenzjoni ta' Budapest tal-Kunsill tal-Ewropa dwar iċ-Ċiberkriminalità, kif ukoll id-Deċiżjoni li tawtorizza l-ftuħ ta' negozjati mal-Istati Uniti dwar l-aċċess transfruntier għal evidenza elettronika. Huwa importanti li n-negozjati jsiru malajr sabiex ikun hemm avvanz fil-kooperazzjoni internazzjonali dwar il-kondiviżjoni tal-evidenza elettronika, filwaqt li tiġi żgurata l-kompatibbiltà mad-dritt tal-UE u mal-obbligi tal-Istati Membri, u jitqiesu wkoll l-iżviluppi futuri fil-liġi tal-UE.

Sabiex tirrestrinġi l-ispazju li fih joperaw it-terroristi, il-Kummissjoni ssejjaħ:

- lill-**Parlament Ewropew** biex jadotta b'mod urġenti l-mandat ta' negozjar tiegħu rigward il-proposti leġiżlattivi dwar l-**evidenza elettronika** u biex jibda diskussjonijiet tat-trilogu mal-Kunsill mingħajr dewmien. (*Prijoritajiet tad-Dikjarazzjoni Konġunta*)
- lill-**Kunsill** biex jadotta d-Deċiżjonijiet li jawtorizzaw il-parteċipazzjoni fin-negozjati dwar it-**Tieni Protokoll Addizzjonali għall-Konvenzjoni ta' Budapest tal-Kunsill tal-Ewropa dwar iċ-Ċiberkriminalità** kif ukoll il-ftuħ ta' **negozjati mal-Istati Uniti** dwar l-aċċess transfruntier għal evidenza elettronika.

III. IL-ĠLIEDA KONTRA D-DIŻINFORMAZZJONI U L-PROTEZZJONI TAL-ELEZZJONIJIET KONTRA THEDDID IEĦOR MARBUT MAĊ-ĊIBERNETIKA

Il-kapaċità ta' partijiet interni u esterni li jinterferixxu fid-dibattiti pubbliċi u jimmanipulaw l-elezzjonijiet hija aktar reali minn qatt qabel u tista' tiżdied aktar bl-elezzjonijiet li ġejjin tal-Parlament Ewropew. Il-konsegwenzi possibbli — li l-istituzzjonijiet demokratiċi jiddgħajfu jew titnaqqsilhom il-leġittimità — huma theddida serja, strateġika u dejjem tikber. Huma parti ewlenija mill-isfidi ta' sigurtà li llum qed tiffaċċja l-UE lil hinn mill-fruntieri nazzjonali, u jeħtieġu rispons konġunt u transkonfinali.

Il-kampanji elettorali qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew se jibdew bis-serjetà f'Marzu. Qabel il-Kunsill Ewropew tal-21 u t-22 ta' Marzu 2019, il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri biex iżidu l-koordinazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni tagħhom kontra d-diżinformazzjoni u biex jipproteġu l-elezzjonijiet kontra theddid bl-użu tal-internet. L-Istati Membri għandhom jagħmlu użu sħiħ mill-għodod u l-mezzi ta' informazzjoni pprovduti mill-UE, b'mod partikolari s-Sistema ta' Twissija Bikrija li għadha kif ġiet stabbilita.[33] Barra minn hekk, minħabba t-tħassib dwar is-sitwazzjoni attwali, il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-pjattaformi online biex jaċċelleraw l-isforzi tagħhom fl-Istati Membri kollha biex jiżguraw l-integrità tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew f'Mejju 2019.

Sabiex jappoġġaw u jħeġġu dawn l-isforzi, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli jibqħu jieħdu azzjoni fuq żewġ fergħat komplementari biex jindirizzaw it-theddid ċibernetiku: l-indirizzar tad-diżinformazzjoni u t-tisħiħ tar-reżiljenza elettorali.

1. *Nieħdu Azzjoni kontra d-Diżinformazzjoni*

[33] Bħala parti mill-Pjan ta' Azzjoni kontra d-diżinformazzjoni ppreżentat mill-Kummissjoni u mir-Rappreżentant Għoli f'Diċembru 2018 (ara hawn taħt), is-Sistema ta' Twissija Bikrija se tkun pjattaforma għall-Istati Membri, l-istituzzjonijiet tal-UE u s-sħab biex jaqsmu l-informazzjoni dwar il-kampanji ta' diżinformazzjoni li jkunu għaddejjin u jippermettulhom jikkoordinaw ir-risponsi tagħhom. Is-sistema se tkun ibbażata biss fuq informazzjoni minn sors miftuħ u mhux klassifikata.

L-esponiment taċ-ċittadini għal diżinformazzjoni fuq skala kbira, inkluża informazzjoni qarrieqa jew kompletament falza, jista' jkun tip serju ta' theddida ċibernetika u huwa sfida ewlenija għall-elezzjonijiet Ewropej li ġejjin. Il-Kummissjoni qed issegwi mill-qrib l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet imħabbra fil-**Komunikazzjoni tagħha ta' April 2018 dwar il-Ġlieda kontra d-diżinformazzjoni online**.[34]

Barra minn hekk, il-progress li sar skont il-**Kodiċi ta' Prattika dwar id-Diżinformazzjoni**, iffirmat minn rappreżentanti ta' pjattaformi online, minn netwerks soċjali ewlenin, minn dawk li jirreklamaw u mill-industrija tar-reklamar f'Ottubru 2018, jinsab taħt monitoraġġ mill-qrib mill-Kummissjoni (ara hawn taħt). Il-Kummissjoni se twettaq valutazzjoni komprensiva fil-konklużjoni tal-perjodu inizjali ta' applikazzjoni ta' 12-il xahar tal-Kodiċi. Jekk l-implimentazzjoni u l-impatt tal-Kodiċi ta' Prattika ma jkunux sodisfaċenti, il-Kummissjoni tista' tipproponi miżuri ulterjuri, inkluż ta' natura leġiżlattiva.

Filwaqt li jibnu fuq din il-ħidma, u bi tweġiba għas-sejħa li saret mill-mexxejja fil-Kunsill Ewropew ta' Ġunju 2018 biex jipproteġu s-sistemi demokratiċi tal-Unjoni, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli ppreżentaw **Pjan ta' Azzjoni Konġunt kontra d-diżinformazzjoni**[35] f'Diċembru 2018. Il-Pjan ta' Azzjoni jenfasizza li, skont iċ-**Ċellola ta' Fużjoni tal-UE kontra t-Theddid Ibridu**, id-diżinformazzjoni mill-Federazzjoni Russa hija l-akbar theddida għall-UE. Hija sistematika, b'riżorsi tajbin u fuq skala differenti meta mqabbel ma' pajjiżi oħra. Sabiex tiġi indirizzata t-theddida kkawżata mid-diżinformazzjoni, il-Pjan ta' Azzjoni jipprevedi żieda fir-riżorsi ddedikati għall-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni, b'mod aktar speċifiku għat-**Task Forces għall-Komunikazzjoni Strateġika** tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE), inkluża t-Task Force għall-Komunikazzjoni Strateġika tal-Lvant.[36] Il-Pjan ta' Azzjoni jipprevedi wkoll żieda fir-riżorsi ddedikati għall-kwistjoni, u jitlob tisħiħ fuq is-sentejn li ġejjin.

Il-Pjan ta' Azzjoni stabbilixxa miżuri konkreti biex tiġi indirizzata d-diżinformazzjoni, inkluż il-ħolqien ta' **Sistema ta' Twissija Bikrija**. Bil-ħsieb tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew, is-Sistema ta' Twissija Bikrija ġiet stabbilita f'Marzu 2019 fost l-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri biex tiffaċilita l-kondiviżjoni ta' *data* u valutazzjonijiet ta' kampanji ta' diżinformazzjoni u biex tipprovdi twissijiet dwar theddid ta' diżinformazzjoni.

Il-Pjan ta' Azzjoni jipprevedi wkoll monitoraġġ mill-qrib tal-implimentazzjoni tal-Kodiċi ta' Prattika msemmija hawn fuq iffirmat mill-pjattaformi online. Fid-29 ta' Jannar 2019, il-Kummissjoni ppubblikat ir-**rapporti ppreżentati mill-firmatarji tal-Kodiċi ta' Prattika** — Google, Facebook, Twitter, Mozilla u l-assoċjazzjonijiet tal-kummerċ li jirrappreżentaw is-settur tar-reklamar. Filwaqt li l-Kummissjoni laqgħet b'sodisfazzjon il-progress li sar, hija appellat ukoll lill-firmatarji biex jintensifikaw l-isforzi tagħhom fit-tħejjijiet għall-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew tal-2019.[37]

---

[34] COM(2018) 236 final (26.4.2018), segwita b'rapport ta' implimentazzjoni (COM(2018) 794 final (5.12.2018)).

[35] JOIN(2018) 36 final (5.12.2018).

[36] Sa mit-twaqqif tagħha fl-2015, it-Task Force għall-Komunikazzjoni Strateġika tal-Lvant ikkatalogat, analizzat u tefgħet l-attenzjoni fuq kważi 5,000 eżempju ta' diżinformazzjoni mill-Federazzjoni Russa, filwaqt li kixfet għadd ta' narrattivi ta' diżinformazzjoni, qajmet kuxjenza dwar l-għodod, it-tekniki u l-intenzjonijiet tal-kampanji ta' diżinformazzjoni u kixfithom.

[37] Għal aktar dettalji, ara: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-746_mt.htm.

Fit-28 ta' Frar 2019, il-Kummissjoni ppubblikat **rapporti minn Facebook, Google u Twitter** li jkopru l-progress li sar f'Jannar 2019 dwar l-impenji tagħhom fil-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni. F'dawn ir-rapporti, il-pjattaformi ma pprovdewx biżżejjed dettalji li juru li qed jiġu skjerati f'waqthom politiki u għodod ġodda u b'riżorsi suffiċjenti fl-Istati Membri kollha. Jidher ċar li hemm lok għal titjib għall-firmatarji kollha.[38] B'mod aktar speċifiku, il-Kummissjoni tappella lill- pjattaformi li jiżguraw it-trasparenza ta' reklami politiċi sal-bidu tal-kampanja għall-elezzjonijiet Ewropej fl-Istati Membri kollha tal-UE, biex jippermettu aċċess xieraq għad-*data* tal-pjattaformi għal skopijiet ta' riċerka u verifika tal-fatti, u biex jiżguraw kooperazzjoni xierqa bejn il-pjattaformi u l-Istati Membri individwali permezz ta' punti ta' kuntatt fis-Sistema ta' Twissija Bikrija.

Il-Kummissjoni se terġa' tirrapporta fl-20 ta' Marzu 2019 dwar l-implimentazzjoni tal-Kodiċi ta' Prattika msemmi hawn fuq.

2. *Intejbu r-Reżiljenza Elettorali*

Fit-12 ta' Settembru 2018, il-Kummissjoni adottat pakkett ta' miżuri biex issaħħaħ ir-reżiljenza tas-sistemi elettorali tagħna indirizzati lill-Istati Membri u lill-partiti u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej u nazzjonali, inkluża Rakkomandazzjoni dwar in-netwerks ta' kooperazzjoni elettorali, it-trasparenza online, il-protezzjoni kontra l-inċidenti taċ-ċibersigurtà u l-ġlieda kontra kampanji ta' diżinformazzjoni, gwida dwar l-applikazzjoni tal-liġi tal-UE dwar il-protezzjoni tad-*data,*[39] u emenda leġiżlattiva biex tissikka r-regoli dwar il-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej.

Il-Parlament Ewropew laqa' l-pakkett fir-Riżoluzzjoni tiegħu adottat fit-28 ta' Ottubru 2018. Il-Kunsill laqa' l-pakkett fil-Konklużjonijiet tiegħu tad-19 ta' Frar 2019 dwar l-iżgurar ta' elezzjonijiet Ewropej ħielsa u ġusti, li jesprimu impenn komuni mill-Istati Membri kollha għal approċċ Ewropew ikkoordinat għall-protezzjoni tal-integrità tal-elezzjonijiet Ewropej li jmiss. Il-Kunsill Ġustizzja u Affarijiet Interni ddiskuta s-sitwazzjoni attwali fis-7 ta' Marzu 2019.

L-emenda għar-Regolament dwar l-**istatut u l-finanzjament tal-partiti u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej**[40] tintroduċi l-possibbiltà li jiġu imposti sanzjonijiet fuq l-użu illegali ta' *data* personali f'każ ta' impatt intenzjonat fuq l-eżitu tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew. Wara ftehim politiku[41] f'Jannar 2019, il-Plenarja tal-Parlament Ewropew approvat it-test tal-emenda fit-12 ta' Marzu 2019. L-emenda hija skedata li ssir liġi qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew tal-2019.

Ir-Rakkomandazzjoni dwar in-**netwerks ta' kooperazzjoni elettorali, it-trasparenza online, il-protezzjoni kontra l-inċidenti taċ-ċibersigurtà u l-ġlieda kontra l-kampanji ta' diżinformazzjoni fil-kuntest tal-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew**[42] hija indirizzata lill-Istati Membri u lill-partiti politiċi u l-fondazzjonijiet nazzjonali u Ewropej u tippreżenta passi konkreti għal atturi rilevanti f'dawn l-oqsma. Fi sforz biex tiġi implimentata r-Rakkomandazzjoni, in-netwerks elettorali nazzjonali ħatru punti ta' kuntatt biex jieħdu sehem

[38] Għal aktar dettalji, ara: http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-19-1379_mt.htm.

[39] COM(2018) 638 final (12.9.2018).

[40] COM(2018) 636 final (12.9.2018).

[41] Il-koleġiżlaturi laħqu ftehim politiku fis-16 ta' Jannar 2018, li ġie approvat mill-Kumitat tal-Kunsill tar-Rappreżentanti Permanenti fil-25 ta' Jannar 2019 u mill-Kumitat għall-Affarijiet Kostituzzjonali tal-Parlament Ewropew fid-29 ta' Jannar 2019.

[42] C (2018) 5949 final (12.9.2018).

f’**netwerk Ewropew ta’ kooperazzjoni dwar l-elezzjonijiet** li jservi biex jinġabru twissijiet dwar theddid, skambju tal-aħjar prattiki fost in-netwerks nazzjonali, jiddiskutu soluzzjonijiet komuni għal sfidi identifikati u jħeġġu proġetti u eżerċizzji komuni fost in-netwerks nazzjonali. Fl-ewwel laqgħa tan-netwerk fil-21 ta’ Jannar 2019, il-parteċipanti qablu li approċċ komprensiv huwa essenzjali biex tiġi żgurata l-integrità tal-elezzjonijiet filwaqt li jiġi ppreservat dibattitu demokratiku miftuħ u kundizzjonijiet ekwi. It-tieni laqgħa tan-netwerk ta’ kooperazzjoni Ewropea dwar l-elezzjonijiet saret fis-27 ta’ Frar 2019, b’enfasi fuq il-monitoraġġ u l-infurzar ta’ suġġetti relatati rilevanti għall-kuntest elettorali, inkluż il-protezzjoni tad-*data*, ir-regolamentazzjoni tal-midja, l-infurzar tal-liġi, it-trasparenza u l-midja soċjali, u l-involviment ta’ partijiet interessati differenti fl-attivitajiet ta’ monitoraġġ. Dan witta t-triq sabiex jissieħeb biex jipparteċipa f’eżerċizzju ta’ reżiljenza ċibernetika immedjatament wara l-laqgħa antiċipata li jmiss tan-netwerk fil-5 ta’ April 2019.

Fid-19 ta’ Frar 2019, saret **sessjoni ta’ ħidma dwar “It-tisħiħ taċ-ċiberreżiljenza tal-elezzjonijiet”**, organizzata b’mod konġunt mill-Parlament Ewropew u l-Kummissjoni, biex jittejbu s-sigurtà u r-reżiljenza tas-sistemi elettorali u tal-infrastrutturi kontra t-theddid ċibernetiku li qed jevolvi b’mod kostanti. L-awtoritajiet nazzjonali taċ-ċibersigurtà mill-Istati Membri, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għas-Sigurtà tan-Netwerks u l-Informazzjoni u l-pjattaformi online ddiskutew miżuri li jiffukaw fuq azzjonijiet li huma urġenti u rilevanti biex jiżguraw l-integrità tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew tal-2019.

L-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri qed jikkooperaw mill-qrib ukoll fuq **attivitajietta’ sensibilizzazzjoni** oħrajn immirati biex jipproteġu l-integrità tal-proċess elettorali u dwar l-involviment ta’ atturi mis-settur privat u pubbliku, inklużi l-midja, il-pjattaformi online u s-soċjetà ċivili.

Sabiex tiġi indirizzata d-diżinformazzjoni u tiġi żgurata r-reżiljenza elettorali, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli jappellaw lill-Istati Membri:
• biex jimplimentaw malajr u b’mod deċiżiv l-azzjonijiet tal-**Pjan ta’ Azzjoni Konġunt ta’ Diċembru 2018 kontra d-Disinformazzjoni**.

IV. IMPLIMENTAZZJONI TA’ FAJLS PRIJORITARJI OĦRAJN DWAR IS-SIGURTÀ

1. Implimentazzjoni ta’ miżuri leġiżlattivi fl-Unjoni tas-Sigurtà

L-implimentazzjoni sħiħa u korretta tal-miżuri miftiehma hija ta’ prijorità assoluta sabiex jiġu żgurati l-benefiċċji sħaħ ta’ Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina. Il-Kummissjoni qiegħda attivament tappoġġja lill-Istati Membri, anke permezz ta’ finanzjament u permezz tal-iffaċilitar tal-iskambju tal-aħjar prattiki. Fejn meħtieġ, il-Kummissjoni se tagħmel użu sħiħ mis-setgħat tagħha skont it-Trattati għall-eżekuzzjoni tal-liġi tal-UE, inkluż l-azzjoni għal ksur fejn xieraq.

Fir-rigward l-implimentazzjoni tad-**Direttiva dwar ir-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri tal-UE**[43], il-Kummissjoni nediet proċeduri ta’ ksur fid-19 ta’ Lulju 2018 kontra 14-il Stat Membru talli naqsu milli jikkomunikaw l-adozzjoni tal-leġiżlazzjoni nazzjonali li tittrasponi

[43] Id-Direttiva (UE) 2016/681 (27.4.2016).

b'mod sħiħ id-Direttiva[44] – għodda essenzjali fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità serja. Disgħa minn dawk l-Istati Membri nnotifikaw traspożizzjoni sħiħa minn dakinhar[45]. L-Istati Membri fejn it-traspożizzjoni sħiħa għadha nieqsa rċevew opinjonijiet motivati (Spanja fl-24 ta' Jannar 2019, in-Netherlands u l-Finlandja fis-7 ta' Marzu 2019). B'mod parallel, il-Kummissjoni tkompli tappoġġja lill-Istati Membri fl-isforzi tagħhom biex ilestu l-iżvilupp tas-sistemi tar-reġistru tal-ismijiet tal-passiġġieri tagħhom, inkluż billi tiffaċilita l-iskambju ta' informazzjoni u l-aħjar prattiki.

L-iskadenza għat-traspożizzjoni tad-**Direttiva dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu**[46] għalqet fit-8 ta' Settembru 2018. Għaldaqstant, fit-22 ta' Novembru 2018, il-Kummissjoni nediet proċeduri ta' ksur kontra 16-il Stat Membru talli naqsu milli jikkomunikaw l-adozzjoni ta' leġiżlazzjoni nazzjonali li tittrasponi b'mod sħiħ id-Direttiva. Minn dak iż-żmien, disgħa minn dawn l-Istati Membri nnotifikaw traspożizzjoni sħiħa[47]. Il-Kummissjoni tħeġġeġ lis-seba' Stati Membri l-oħra biex jieħdu l-miżuri meħtieġa malajr kemm jista' jkun[48].

L-iskadenza għat-traspożizzjoni tad-**Direttiva dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess ta' armi**[49] għalqet fl-14 ta' Settembru 2018. S'issa, sitt Stati Membri nnotifikaw it-traspożizzjoni sħiħa[50] u ħames Stati Membri nnotifikaw traspożizzjoni parzjali[51]. Hemm 22 Stat Membru[52], inklużi dawk li nnotifikaw traspożizzjoni parzjali, irċevew l-ittri ta' intimazzjoni tal-Kummissjoni fit-22 ta' Novembru 2018.

Fir-rigward tat-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali tad-**Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi tal-Protezzjoni tad-*Data***[53], il-Kummissjoni nediet proċeduri ta' ksur fid-19 ta' Lulju 2018 kontra 19-il Stat Membru, minħabba li naqsu milli jikkomunikaw l-adozzjoni ta' leġiżlazzjoni nazzjonali li tiżgura t-traspożizzjoni sħiħa tad-Direttiva.[54] Bħalissa, 17-il Stat Membru nnotifikaw it-traspożizzjoni sħiħa u 5 Stati Membri nnotifikaw traspożizzjoni parzjali[55]. Sa

[44] Il-Bulgarija, iċ-Ċekja, l-Estonja, il-Greċja, Spanja, Franza, Ċipru, il-Lussemburgu, in-Netherlands, l-Awstrija, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja u l-Finlandja.

[45] Il-Bulgarija, l-Estonja, il-Greċja, Franza, Ċipru, il-Lussemburgu, l-Awstrija, il-Portugall, ir-Rumanija (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[46] Id-Direttiva (UE) 2017/541 (15.3.2017).

[47] Il-Bulgarija, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, l-Estonja, Spanja, Franza, il-Kroazja, l-Italja, il-Latvja, il-Litwanja, l-Ungerija, Malta, in-Netherlands, l-Awstrija, il-Portugall, is-Slovakkja, il-Finlandja u l-Iżvezja nnotifikaw it-traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[48] Il-Belġju, il-Polonja, ir-Rumanija u s-Slovenja nnotifikaw traspożizzjoni parzjali. Il-Greċja, Ċipru u l-Lussemburgu ma nnotifikaw xejn (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[49] Id-Direttiva (UE) 2017/853 (17.5.2017).

[50] Id-Danimarka, Franza, il-Kroazja, l-Italja, Malta u l-Awstrija (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[51] Ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, il-Litwanja, il-Portugall u r-Renju Unit (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[52] Il-Belġju, il-Bulgarija, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, il-Greċja, Spanja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja, is-Slovakkja, il-Finlandja, l-Iżvezja u r-Renju Unit (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[53] Id-Direttiva (UE) 2016/680 (27.4.2016).

[54] Il-Belġju, il-Bulgarija, iċ-Ċekja, l-Estonja, il-Greċja, Spanja, Franza, il-Kroazja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja u l-Finlandja. Il-Kummissjoni qed tirċievi tweġibiet mill-Istati Membri, inklużi notifiki tal-leġiżlazzjoni kkonċernata, li bħalissa qed jiġu analizzati (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

[55] Il-Belġju, il-Ġermanja, l-Estonja, l-Irlanda, Franza, il-Kroazja, l-Italja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, Malta, l-Awstrija, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovakkja, l-Iżvezja u r-Renju Unit innotifikaw traspożizzjoni sħiħa. Iċ-Ċekja, il-Portugall, il-Finlandja, is-Slovenja u n-Netherlands innotifikaw

issa, ingħalqu proċeduri kontra sitt Stati Membri[56], filwaqt li fil-25 ta’ Jannar 2019, disa' Stati Membri rċevew opinjoni motivata[57].

Il-Kummissjoni hija mistennija tirrapporta dwar il-konsistenza tal-identifikazzjoni ta’ operaturi ta’ servizzi essenzjali sad-9 ta’ Mejju 2019. Skont in-notifikazzjonijiet mill-Istati Membri, ġie stabbilit li d-**Direttiva dwar is-sigurtà tan-networks u tas-sistemi tal-informazzjoni**[58] ġiet trasposta bis-sħiħ f’25 Stat Membru u parzjalment trasposta f’Stat Membru wieħed.[59] F’Jannar 2019, il-Kummissjoni għalqet il-proċeduri ta’ ksur għal nuqqas ta’ komunikazzjoni kontra 6 Stati Membri[60]. Hemm 9 Stati Membri[61] soġġetti għal proċedura ta’ ksur għal nuqqas ta’ komunikazzjoni ta’ traspożizzjoni sħiħa tad-Direttiva. Bħala parti mit-traspożizzjoni tad-Direttiva dwar is-sigurtà tan-netwerks u tas-sistemi tal-informazzjoni, l-Istati Membri kellhom jippreżentaw lill-Kummissjoni sal-9 ta’ Novembru 2018, informazzjoni dwar l-operaturi ta’ Servizzi Essenzjali identifikati fit-territorju tagħhom. Il-Kummissjoni issa qed tivvaluta l-informazzjoni ppreżentata mill-Istati Membri[62].

Barra minn hekk, il-Kummissjoni qed tivvaluta t-traspożizzjoni tar-raba' **Direttiva Kontra l-Ħasil tal-Flus**[63], filwaqt li taħdem ukoll biex tivverifika li r-regoli jiġu implimentati mill-Istati Membri. Il-Kummissjoni nediet proċeduri ta’ ksur kontra t-28 Stat Membru kollha peress li vvalutat li l-komunikazzjonijiet li rċeviet mingħand l-Istati Membri ma jirrappreżentawx traspożizzjoni kompluta ta’ din id-Direttiva.[64] Hija se tkompli tuża s-setgħat tagħha meta jkun xieraq sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni sħiħa ta’ din id-Direttiva.

Il-Kummissjoni tappella lill-Istati Membri, b’mod urġenti, biex jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jittrasponu b’mod komplut id-Direttivi li ġejjin fil-liġi nazzjonali u jikkomunikaw dan lill-Kummissjoni:

traspożizzjoni parzjali. Barra minn hekk, id-Danimarka lestiet it-traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

56 Il-Belġju, Franza, il-Kroazja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

Il-Greċja, Ċipru, Spanja, is-Slovenja, il-Portugall, iċĊekja, il-Bulgarija, il-Latvja u n-Netherlands (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

58 Id-Direttiva (UE) 2016/1148 (27.4.2016).

59 Il-Bulgarija, iċ-Ċekja, d-Danimarka, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Estonja, l-Irlanda, Spanja, Franza, il-Kroazja, l-Italja, Ċipru, il-Latvja, il-Litwanja, Malta, in-Netherlands, l-Awstrija, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovenja, is-Slovakkja, il-Finlandja, l-Iżvezja u r-Renju Unit innotifikaw traspożizzjoni sħiħa. L-Ungerija nnotifikat traspożizzjoni parzjali. Il-Belġju u l-Lussemburgu ma nnotifikaw l-ebda miżura nazzjonali ta’ traspożizzjoni lill-Kummissjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

60 L-Irlanda, Spanja, Franza, il-Kroazja, in-Netherlands u l-Portugall (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

61 Il-Bulgarija, il-Belġju, id-Danimarka, il-Latvja, il-Litwanja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, l-Awstrija u r-Rumanija (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

62 Il-Bulgarija, Ċipru, iċ-Ċekja, il-Ġermanja, id-Danimarka, l-Estonja, Spanja, il-Finlandja, Franza, il-Kroazja, l-Ungerija, l-Irlanda, l-Italja, il-Litwanja, Malta, in-Netherlands, il-Polonja, il-Portugall, is-Slovakkja, l-Iżvezja u r-Renju Unit (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta’ Marzu 2019).

63 Id-Direttiva (UE) 2015/849 (20.5.2015).

64 Il-Kummissjoni nediet proċeduri ta’ ksur kontra l-Istati Membri kollha talli naqsu milli jikkomunikaw il-leġiżlazzjoni nazzjonali li tittrasponi d-Direttiva b’mod sħiħ peress li skont il-valutazzjoni, il-Kummissjoni kkonkludiet li xi dispożizzjonijiet tad-Direttiva ma kinux ġew trasposti.

- id-**Direttiva dwar ir-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri tal-UE**, fejn tliet Stati Membri għad iridu jinnotifikaw it-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u żewġ Stati Membri jeħtieġ li jikkompletaw in-notifika tat-traspożizzjoni;[65]
- id-**Direttiva dwar is-sigurtà tan-netwerks tas-sistemi tal-informazzjoni**, fejn żewġ Stati Membri għad iridu jinnotifikaw it-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u Stat Membru wieħed irid ilesti n-notifika tat-traspożizzjoni;[66]
- id-**Direttiva dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu**, fejn tliet Stati Membri għad iridu jinnotifikaw it-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u erba' Stati Membri jridu jlestu n-notifika tat-traspożizzjoni;[67]
- id-**Direttiva dwar il-kontroll tal-akkwist u l-pussess tal-armi**, fejn 17-il Stat Membru għad iridu jinnotifikaw it-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u ħamsa jridu jlestu n-notifika tat-traspożizzjoni;[68]
- id-**Direttiva dwar l-Infurzar tal-Liġi tal-Protezzjoni tad-*Data***, fejn ħames Stati Membri għad iridu jinnotifikaw it-traspożizzjoni fil-liġi nazzjonali u ħames Stati Membri jeħtieġ li jikkompletaw in-notifika tat-traspożizzjoni;[69] kif ukoll
- ir-**Raba' Direttiva Kontra l-Ħasil tal-Flus**, fejn Stat Membru 1 għad irid ilesti n-notifika ta' traspożizzjoni.[70]

2. *Il-protezzjoni ta' spazji pubbliċi: Prattiki tajba rakkomandati*

Bħala parti mill-ħidma prattika biex ittejjeb il-protezzjoni u r-reżiljenza kontra t-terroriżmu, il-Kummissjoni qed tkompli tappoġġa lill-Istati Membri u lill-awtoritajiet lokali tagħhom fil-**protezzjoni ta' spazji pubbliċi**. Il-ħidma fl-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni ta' Ottubru

---

65 Spanja, in-Netherlands, u l-Finlandja għad iridu jikkomunikaw it-traspożizzjoni. Iċ-Ċekja, u s-Slovenja kkomunikaw traspożizzjoni parzjali u għad iridu jikkompletaw in-notifika ta' traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019). Ir-referenzi biex titlesta n-notifika tat-traspożizzjoni jqisu d-dikjarazzjonijiet tal-Istati Membri u huma mingħajr preġudizzju għall-kontroll tat-traspożizzjoni mis-servizzi tal-Kummissjoni.

66 Il-Belġju u l-Lussemburgu għad iridu jikkomunikaw it-traspożizzjoni. L-Ungerija kkomunikat traspożizzjoni parzjali u għad trid tlesti n-notifika ta' traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

67 Il-Greċja, Ċipru u l-Lussemburgu għad iridu jikkomunikaw it-traspożizzjoni. Il-Belġju, il-Polonja. ir-Rumanija u s-Slovenja kkomunikaw traspożizzjoni parzjali u għad iridu jikkompletaw in-notifika tat-traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

68 Il-Belġju, il-Bulgarija, il-Ġermanja, l-Irlanda, il-Greċja, Spanja, Ċipru, il-Latvja, il-Lussemburgu, l-Ungerija, in-Netherlands, il-Polonja, ir-Rumanija, is-Slovenja, is-Slovakkja, il-Finlandja u l-Iżvezja għad iridu jikkomunikaw it-traspożizzjoni. Iċ-Ċekja, l-Estonja, il-Litwanja, il-Portugall u r-Renju Unit ikkomunikaw traspożizzjoni parzjali u għad iridu jlestu n-notifika tat-traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019). Ir-referenzi biex titlesta n-notifika tat-traspożizzjoni jqisu d-dikjarazzjonijiet tal-Istati Membri u huma mingħajr preġudizzju għall-kontroll tat-traspożizzjoni mis-servizzi tal-Kummissjoni.

69 Il-Bulgarija, il-Greċja, Spanja, Ċipru u l-Latvja għad iridu jikkomunikaw it-traspożizzjoni. Iċ-Ċekja, il-Portugall, in-Netherlands, il-Finlandja u s-Slovenja kkomunikaw traspożizzjoni parzjali u għad iridu jlestu n-notifika ta' traspożizzjoni (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

70 S'issa r-Rumanija kkomunikat biss it-traspożizzjoni parzjali u għad trid tlesti n-notifika ta' traspożizzjoni. Minn dak iż-żmien, l-Istati Membri kollha li kien għad fadal innotifikaw traspożizzjoni sħiħa. Madankollu, skont il-valutazzjoni tal-Kummissjoni għad hemm ċerti dispożizzjonijiet tad-Direttiva li fir-rigward tagħhom it-traspożizzjoni ma tidhirx li tlestiet għalkollox (is-sitwazzjoni attwali fil-11 ta' Marzu 2019).

2017 għall-appoġġ tal-protezzjoni tal-ispazji pubbliċi,[71] tiffoka fuq l-iżvilupp u l-ġbir ta' gwida u prattiki tajba. F'kollaborazzjoni mal-awtoritajiet pubbliċi u l-operaturi privati ta' spazji pubbliċi fl-hekk imsejjaħ Forum tal-Operaturi[72], il-Kummissjoni identifikat prattiki tajba għal diversi miżuri li jistgħu jiġu implimentati mill-operaturi u l-awtoritajiet pubbliċi kollha involuti fil-protezzjoni ta' spazji pubbliċi biex isaħħu s-sigurtà.[73] Dawn jipprovdu passi bażiċi biex ikunu ta' gwida għall-ħidma futura fis-setturi rilevanti kollha għall-protezzjoni tal-ispazji pubbliċi (ara l-kaxxa hawn taħt).

Prattiki tajbin għall-awtoritajiet pubbliċi u l-operaturi privati biex tissaħħaħ is-sigurtà ta' spazji pubbliċi

Valutazzjoni u ppjanar

- Jistabbilixxu u jwettqu valutazzjonijiet tal-vulnerabbiltà biex jidentifikaw il-vulnerabbiltajiet potenzjali kontra attakki minn barranin jew persuni b'informazzjoni privileġġata;
- Jiżviluppaw u jimplimentaw pjan ta' sigurtà jew ta' avveniment, inklużi miżuri preparatorji, ta' emerġenza u ta' rkupru, li jidentifikaw il-miżuri ta' sigurtà xierqa għall-ambjent tal-faċilità jew tal-avveniment. Il-miżuri ta' sigurtà jeħtieġ li jkunu effettivi, diskreti, proporzjonati u magħmula għal ambjenti differenti, filwaqt li jitqies il-funzjonament speċifiku tagħhom;
- Jaħtru u jħarrġu persuna responsabbli għall-koordinazzjoni u l-implimentazzjoni tal-miżuri ta' sigurtà li jinsabu fil-pjan tas-sigurtà; kif ukoll
- jiżviluppaw u jimplimentaw pjan ta' ġestjoni tal-kriżijiet.

Għarfien u taħriġ

- Jagħtu bidu għal kampanji ta' sensibilizzazzjoni pubblika dwar ir-rappurtar ta' mġiba suspettuża u dwar il-mod kif wieħed jirreaġixxi fil-każ ta' attakk li jikkomprometti s-sigurtà ta' faċilità jew ta' avveniment;
- Jiżviluppaw u jimplimentaw programm intern ta' għarfien dwar is-sigurtà għall-impjegati kollha;
- Jiżviluppaw u jimplimentaw programm intern ta' sensibilizzazzjoni dwar it-theddid minn persuni minn ġewwa, li se jgħin biex jipproteġi faċilitajiet jew avvenimenti kontra tipi differenti ta' dan it-theddid, bħal sabutaġġ, serq kummerċjali, jew attakki terroristiċi;
- Jiżviluppaw programmi ta' taħriġ bażiku ta' sigurtà għall-persunal kollu u jwettqu taħriġ speċifiku dwar is-sigurtà, li jikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' kultura ta' sigurtà korporattiva. Jiżviluppaw attivitajiet li jimmotivaw lill-impjegati biex jimplimentaw prattiki tajba ta' sigurtà u jżommu livell għoli ta' viġilanza tas-sigurtà; kif ukoll
- Iwettqu eżerċizzji regolari ta' sigurtà li se jgħinu biex jiġi identifikat il-livell ta' tħejjija biex wieħed jiskoraġġixxi u jirrispondi għal attakk.

Protezzjoni fiżika

- Jivvalutaw kwistjonijiet ta' sigurtà u protezzjoni fiżika mill-bidu tal-proċess ta' disinn ta' faċilità jew avveniment ġdid;

[71] COM(2017) 612 final (18.10.2017).

[72] Il-Forum dwar l-Operaturi Pubbliċi-Privati, stabbilit skont il-Pjan ta' Azzjoni ta' Ottubru 2017 biex jappoġġja l-protezzjoni tal-ispazji pubbliċi, jiġbor flimkien lil dawk li jfasslu l-politika u lill-operaturi tal-Istati Membri minn setturi differenti, bħal avvenimenti tal-massa u divertiment, ospitalità, ċentri kummerċjali, ċentri sportivi u kulturali, ċentri tat-trasport u oħrajn.

[73] għal aktar dettalji dwar il-prattiki tajbin, ara d-dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni dwar "Prattiki tajbin għall-appoġġ tal-protezzjoni tal-ispazji pubbliċi" (SWD(2019) 140 (20.3.2019)).

- Jivvalutaw il-kontrolli u l-ostakli għall-aċċess meħtieġa, filwaqt li jiġi evitat li jinħolqu vulnerabbiltajiet ġodda. Il-kontrolli tal-aċċess u l-ostakli ma għandhomx jittrasferixxu r-riskji u joħolqu miri ġodda;
- Jevalwaw l-aktar teknoloġija ta' sejbien xierqa għall-isplussivi, armi tan-nar, armi bjanki, kif ukoll aġenti kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari.

Kooperazzjoni

- Jaħtru punti ta' kuntatt u jiċċaraw ir-rwoli u r-responsabbiltajiet rispettivi fil-kooperazzjoni bejn is-settur pubbliku u dak privat dwar kwistjonijiet ta' sigurtà (eż. bejn operaturi, awtoritajiet privati tas-sigurtà u tal-infurzar tal-liġi) u għal komunikazzjoni u kooperazzjoni aħjar fuq bażi regolari;
- Jistabbilixxu komunikazzjoni u kooperazzjoni affidabbli u f'waqthom li jippermettu skambju speċifiku ta' informazzjoni dwar ir-riskji u t-theddid bejn l-awtoritajiet pubbliċi responsabbli, l-infurzar tal-liġi lokali u s-settur privat;
- Jikkoordinaw ix-xogħol dwar il-protezzjoni ta' spazji pubbliċi fil-livell lokali, reġjonali u nazzjonali u jinvolvu ruħhom f'komunikazzjoni u skambji ta' prattika tajba fil-livelli kollha inkluż fil-livell tal-UE; kif ukoll
- L-awtoritajiet pubbliċi, flimkien mal-operaturi, għandhom jiżviluppaw u jagħmlu disponibbli rakkomandazzjonijiet prattiċi u materjali ta' gwida biex jiġi identifikat, immitigat jew ikun hemm rispons għal theddid għas-sigurtà.

3. Vulnerabbiltajiet ta' infrastrutturi diġitali

Ir-reżiljenza diġitali hija kruċjali għall-protezzjoni tan-negozju usa' tal-gvernijiet tagħna, tar-riċerka industrijali, tal-proprjetà intellettwali, tal-pjanijiet ta' direzzjoni tan-negozju, tal-elezzjonijiet tagħna, tal-istituzzjonijiet demokratiċi kif ukoll tad-*data* personali tagħna. Waħda mill-kwistjonijiet ewlenin taċ-ċibersigurtà li tirċievi attenzjoni wiesgħa fid-dibattitu pubbliku madwar l-UE tikkonċerna n-netwerks tal-ħames ġenerazzjoni (5G). Fil-Kunsill Ministerjali informali reċenti dwar it-Telekomunikazzjoni f'Bukarest fl-1 ta' Marzu 2019, il-ministri esprimew appoġġ għal approċċ Ewropew koordinat biex tissaħħaħ ir-reżiljenza diġitali fl-UE fir-rigward tan-netwerks 5G. L-infrastruttura tan-netwerks 5G hija bażi importanti għall-ekonomija diġitali. Lil hinn mis-servizzi tal-konsumatur, it-teknoloġija 5G hija mfassla u mistennija tipprovdi servizzi kritiċi għall-missjoni għas-setturi vertikali, bħall-mobbiltà, l-enerġija u s-saħħa. L-istandards tan-netwerks 5G huma globali u t-tagħmir u l-għodod se jiġu offruti minn għadd ta' fornituri globali.

It-tnedija tan-netwerks 5G matul is-snin li ġejjin timmarka bidla radikali minn netwerks preċedenti. Permezz tal-ħażna tad-*data* fil-cloud, biljuni ta' apparati tal-Internet tal-Oġġetti se jsiru konnessi, u se jiġu promossi innovazzjonijiet ġodda fl-intelliġenza artifiċjali, u b'hekk jinfetħu opportunitajiet għaċ-ċittadini u n-negozji. Għalhekk, iċ-ċibersigurtà hija ta' importanza partikolari peress li l-vulnerabbiltajiet jistgħu jiġu sfruttati, u dan potenzjalment jikkawża ħsara serja ħafna. Minħabba li l-Internet huwa mingħajr fruntieri, il-ksur tas-sigurtà fi Stat Membru wieħed jista' jkollu impatt fuq ħafna oħrajn.

Biex jitħarsu kontra implikazzjonijiet potenzjali serji ta' sigurtà għal infrastruttura diġitali kritika, huwa meħtieġ approċċ komuni tal-UE għas-sigurtà tan-netwerks 5G. Biex tagħti bidu għal dan, il-Kummissjoni se toħroġ rakkomandazzjoni wara l-Kunsill Ewropew tal-21 u t-22 ta' Marzu 2019 għal approċċ komuni tal-UE għal riskji ta' sigurtà għal netwerks tal-5G, li jibnu fuq valutazzjoni tar-riskju u miżuri ta' ġestjoni tar-riskju kkoordinati tal-UE, qafas effettiv ta' kooperazzjoni u ta' skambju ta' informazzjoni, u għarfien sitwazzjonali konġunt tal-UE li jkopri n-netwerks kritiċi ta' komunikazzjoni. Id-diskussjoni dwar il-miżuri potenzjali

għandha tinkludi l-użu ta' teknoloġiji quantum għas-sigurtà tan-netwerk kif ukoll għall-protezzjoni tad-*data* maħżuna.[74]

Fit-12 ta' Marzu 2019, il-Parlament Ewropew adotta Riżoluzzjoni dwar it-theddidiet għas-sigurtà marbuta mal-preżenza teknoloġika Ċiniża li qed tiżdied fl-UE u l-azzjoni possibbli fil-livell tal-UE biex dawn jitnaqqsu.

4. Kwistjonijiet esterni

In-negozjati bejn l-UE u l-Kanada dwar il-**Ftehim rivedut dwar ir-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri** qed javvanzaw tajjeb. Is-Summit li jmiss bejn l-UE u l-Kanada f'Montreal fil-11-12 ta' April 2019 jista' jipprovdi momentum pożittiv għan-negozjati.

Il-Kummissjoni qed taħdem mal-awtoritajiet tal-Istati Uniti biex tħejji l-evalwazzjoni konġunta li ġejja tal-**Ftehim UE-Stati Uniti dwar ir-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri**[75], f'konformità mad-dispożizzjonijiet tal-Ftehim UE-Stati Uniti dwar ir-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri. Diġà għaddejja ħidma fil-ħames reviżjoni konġunta tal-**Ftehim dwar il-Programm dwar ir-Rintraċċar tal-Finanzjament tat-Terroriżmu bejn l-UE u l-Istati Uniti**[76]. Ir-rieżami tad-dispożizzjonijiet dwar is-salvagwardji, il-kontrolli u r-reċiproċità tal-Ftehim, ir-rieżami konġunt se jservi wkoll biex jiġi vvalutat il-valur tal-programm bħala għodda kontra t-terroriżmu kemm għall-UE kif ukoll għall-Istati Uniti.

L-iżviluppi li għaddejjin bħalissa fis-Sirja xeħtu enfasi akbar fuq id-diskussjoni fir-rigward tal-**ġellieda terroristi barranin** li bħalissa jinsabu jew qed jinżammu f'żoni ta' kunflitt. L-UE tista' tipprovdi appoġġ lill-Istati Membri fejn mitlub, b'mod partikolari fir-rigward tal-iskambju ta' informazzjoni u l-appoġġ għall-investigazzjonijiet kriminali, b'mod partikolari l-kooperazzjoni mas-sħab internazzjonali u permezz tal-Europol, kif ukoll abbażi tal-għarfien espert u tal-aħjar prattiki dwar ir-riabilitazzjoni u r-riintegrazzjoni żviluppati fil-kuntest tan-Netwerk ta' Sensibilizzazzjoni dwar ir-Radikalizzazzjoni. L-UE tista' tipprovdi wkoll appoġġ għall-bini tal-kapaċità lil pajjiżi terzi affettwati b'mod partikolari minn ġellieda terroristi barranin li jirritornaw lura. Id-deċiżjoni dwar jekk għandhomx jiġu ripatrijati ġellieda terroristi barranin u l-familji tagħhom minn żoni ta' kunflitt għandha tittieħed mill-Istati Membri kkonċernati.

L-UE u l-Eġittu kkopresedew il-laqgħa plenarja tal-**Grupp ta' Ħidma Kontra t-Terroriżmu Globali** fl-Afrika tal-Lvant f'Nairobi fl-20 ta' Frar 2019 li rat rata għolja ta' parteċipazzjoni mill-ġudikatura u mis-setturi tal-pulizija tas-Somalja, il-Kenja, is-Sudan, l-Uganda, il-Djibouti, is-Somalja, l-Etjopja, il-Jemen u t-Tanzanija.

V. KONKLUŻJONI

L-UE għamlet progress konsiderevoli fil-ħidma konġunta lejn Unjoni tas-Sigurtà effettiva u ġenwina, b'għadd ta' inizjattivi leġiżlattivi prijoritarji adottati mill-Parlament Ewropew u l-Kunsill matul dawn l-aħħar ġimgħat u xhur. Madankollu, hemm bżonn ta' aktar sforzi qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew f'Mejju 2019 biex jiġu indirizzati r-rekwiżiti ta' sigurtà urġenti. B'mod partikolari, il-Kummissjoni tappella lill-koleġiżlaturi biex jidħlu f'negozjati

[74] Ara wkoll il-Komunikazzjoni dwar l-Inizjattiva Ewropea dwar il-Cloud - Il-bini ta' *data* kompetittiva u ekonomija tal-għarfien fl-Ewropa (COM(2016) 178 final (19.4.2016)).

[75] ĠU L 215, 11.8.2012, p. 5.

[76] ĠU L 195, 27.7.2010, p. 5.

dwar ir-regoli proposti għat-tneħħija ta' kontenut terroristiku online malli l-Parlament Ewropew jadotta l-mandat ta' negozjar tiegħu, bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim matul dan il-mandat tal-Parlament Ewropew. Dwar il-proposta biex tissaħħaħ il-Gwardja Ewropea tal-Fruntiera u tal-Kosta, in-negozjati diġà jinsabu fl-istadju tat-trilogu, u dan juri li l-istituzzjonijiet kollha huma impenjati li jadottaw din il-proposta qabel l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew. Il-Kummissjoni tistieden ukoll lill-Istati Membri biex jimplimentaw il-miżuri kollha miftiehma fl-Unjoni tas-Sigurtà sabiex jiżguraw li jkollhom effett sħiħ fuq is-sigurtà taċ-ċittadini kollha.

Barra minn hekk, minħabba l-pressjoni ta' ħin biex tiġi żgurata t-tħejjija tal-Unjoni qabel il-votanti Ewropej jivvutaw f'Mejju 2019, il-Kummissjoni tappella lill-atturi kollha involuti biex jirduppjaw l-isforzi tagħhom biex iżidu r-reżiljenza elettorali kontra d-diżinformazzjoni. Qabel il-Kunsill Ewropew tal-21 u t-22 ta' Marzu 2019, hemm bżonn li l-Istati Membri jżidu l-koordinazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni tagħhom kontra d-diżinformazzjoni u jipproteġu l-elezzjonijiet kontra theddid ieħor bl-użu tal-internet, filwaqt li jagħmlu użu sħiħ tal-għodod li l-UE tipprovdi għal dan il-għan. Fl-istess ħin, pjattaformi online jeħtieġ li jżidu l-isforzi tagħhom fl-Istati Membri kollha biex jgħinu biex tiġi żgurata l-integrità tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew f'Mejju 2019. Il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja u tinkoraġġixxi din il-ħidma fil-ġimgħat u x-xhur li ġejjin biex tiġi protetta l-integrità tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew.